

Handläggare:
Marie Khoury
08 508 18 042

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2016-02-04

Fördelning och utvärdering av demokrati- och utvecklingsmedlen

Svar på skrivelse från M och L

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en skrivelse från Moderaterna och Liberalerna (dåvarande Folkpartiet) om fördelning och utvärdering av demokrati- och utvecklingsmedlen.

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

I en skrivelse till stadsdelsnämnden har Moderaterna och Liberalerna (dåvarande Folkpartiet) ställt frågor om hur demokrati- och utvecklingsmedlen som tilldelats Farsta stadsdelsnämnd har fördelats och vilka verksamheter som kommit igång. De undrar också vilken utvärdering som görs.

Under 2015 har både ett strategiskt arbete och operativt arbete genomförts med utgångspunkt från verksamhetsplan 2015. Uppföljning av arbetet görs årligen i verksamhetsberättelsen och tertiärrapporter. Förvaltningen anser att en mer fördjupad utvärdering av mål och resultat kan ske vid slutet av pågående mandatperiod. Erfarenheter, mätningar, uppföljningar och att följa utvecklingen över tid möjliggör en reell utvärdering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsdirektörens stab. Ett underlag redovisades för stadsdelsnämndens demokratiråd den 14 december förra året.

Bakgrund och skrivelsens innehåll

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 17 november förra året lämnade Moderaterna och Liberalerna (dåvarande Folkpartiet) in en skrivelse med synpunkter och frågor om de demokrati- och utvecklingsmedel om 3,9 miljoner kronor som kommunfullmäktige tilldelade Farsta stadsdelsnämnd i budget 2015 för Stockholms stad.

Förvaltningens svar på skrivelsen

Fråga 1: Hur har Farstas tilldelade demokrati- och utvecklingsmedel fördelats? Vilka faktiska verksamheter har kommit igång?

I verksamhetsplan och budget 2015 beskriver förvaltningen hur arbetet med att öka invånarnas möjligheter till demokratiskt deltagande ska bedrivas. Med utgångspunkt från den planeringen har ett både strategiskt och operativt arbete genomförts. Bland annat har ett flertal grundläggande beslut fattats, aktiviteter genomförts och ytterligare initiativ har tagits. Kostnader som uppkommit i samband med detta har finansierats med demokrati- och utvecklingsmedlen.

Försöksverksamhet i Fagersjö

Stadsdelsnämnden har beslutat om en försöksverksamhet för ökat demokratiskt deltagande och inflytande samt samhällsservice i stadsdelen Fagersjö. Beslutet fattades vid stadsdelsnämndens sammanträde den 11 juni. Stadsdelsnämnden uppdrog sedan åt förvaltningen att återkomma med en plan för inledningen av försöksverksamheten, under perioden augusti – december 2015. Förvaltningen återkom med en sådan plan som stadsdelsnämnden fattade beslut om på sammanträdet den 27 augusti.

Sedan stadsdelsnämndens beslut om försöksverksamheten har förvaltningen arbetat aktivt för att hitta en ändamålsenlig lokal som uppfyller de behov och krav som behövs för att få en fungerande försöksverksamhet. Bland annat har vi fört en dialog med Familjebostäder och det har också gjorts en genomgång av förvaltningens lokaler på Havsörnstorget, där förvaltningen redan

bedriver verksamhet. Efter undersökning av inomhusmiljön i lokalerna har förvaltningen beslutat att etablera försöksverksamheten där. Viss ombyggnation av lokalen genomförs under det första kvartalet i år.

Intressegrupp Fagersjö

För att samla föreningar, invånare, organisationer och andra intresserade och engagera dem i utvecklingen av Fagersjö har Intressegrupp Fagersjö bildats. Intressegruppen är dels ett nätverk för samarbeten, dels en referensgrupp för utvecklingen av Fagersjö. Intressegruppen hade ett första möte den 23 november förra året.

Medborgarbudget

Att skapa strukturer och metoder för att involvera invånare och andra intressenter i delaktighets- och medskapandeprocesser är en central del i försöksverksamheten i Fagersjö. En aktivitet som planeras för ökat inflytande för invånarna är medborgarbudget.

På sammanträdet den 17 november fattade stadsdelsnämnden beslut om att använda 400 000 kronor till en medborgarbudget med syftet att utveckla en mötesplats i Fagersjö. Även den processen sker inom ramen för försöksverksamheten i Fagersjö.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har arbetat fram en modell för genomförandet av medborgarbudget. Nämnd och förvaltning deltar i det nätverk som SKL har tagit initiativ till. Genom nätverket och SKL:s kontaktpersoner får förvaltningen ökad kunskap och stöd i planering och genomförande.

Samhällsvägledning

Under december förra året tillhandahöll förvaltningen samhällsvägledning i Fagersjö vid några tillfällen. Detta var ett första steg i en ökad samhällsservice som genomförs i enlighet med beslutet om försöksverksamheten i Fagersjö.

Demokratiråd

På sammanträdet den 21 maj förra året fattade stadsdelsnämnden beslut om att inrätta ett demokratiråd. Rådet är ett beredande organ till stadsdelsnämnden i frågor inom kommunfullmäktiges inriktningsmål om ett demokratiskt hållbart Stockholm. Rådet följer och är delaktig i utvecklingen av demokratiarbetet i

stadsdelsområdet. Under 2015 har rådet genomfört fyra sammanträden.

Ungdomsråd

Farstas ungdomsråd (FUNG) bildades under senhösten 2014, helt fristående från stadsdelsnämnden men med stöd från förvaltningen. Rådet vänder sig till ungdomar mellan 13 och 26 år och är ett forum för att driva frågor som gäller ungdomar och deras fritid i stadsdelsområdet. Under året har FUNG till exempel deltagit i evenemanget Farsta mat- och kulturfestival. De har också deltagit i aktiviteter, konferenser och en utbildning som organisationen Sveriges ungdomsråd arrangerat.

Medborgarforum

Under 2015 har nämnden bjudit in invånare och andra intresserade till medborgarforum vid ett antal tillfällen. Syftet har varit att stärka det lokala demokratiska inflytandet och dialogen.

Det första forumet hade lokalisering av förskolor som tema och genomfördes i Farsta strand vid två tillfällen, den 2 juni och den 27 augusti. Syftet var att låta invånare föreslå var i stadsdelen det kunde vara lämpligt att bygga förskolor. Forumet fortsatte digitalt fram till den 30 augusti och återkopplades genom förvaltningens webbplats och ytterligare ett möte. Resultatet redovisades för stadsdelsnämnden på sammanträdet den 17 november.

Ytterligare medborgarforum har genomförts under året, ett i Fagersjö den 20 oktober och ett i Hökarängen den 12 november. Vid dessa tillfällen var besökarnas frågor och förslag om stadsdelen i fokus. Förutom förtroendevalda från nämnden fanns tjänstepersoner från förvaltningen och representanter för berörda kommunala bostadsbolag på plats. I Fagersjö medverkade också stadsbyggnadskontoret för att svara på frågor om programarbetet Tyngdpunkt Farsta. Vid båda tillfällena genomfördes en trygghets- och delaktighetsundersökning.

Den 9 september arrangerade förvaltningen ett Tyck-till-forum i Fagersjö, dit boende och andra intresserade bjöds in att berätta om vad som är bra, vad som kan bli bättre och vad som saknas i stadsdelen. De fick även lämna en önskebild om hur det skulle kunna vara om cirka fem år. Forumet inleddes på Fagersjödagen den 22 augusti (se rubriken Evenemang och aktiviteter nedan) och pågick sedan digitalt till den 30 september. Både den 22

augusti och den 9 september fanns nämnd och förvaltning och även Familjebostäder tillgängliga för dialog.

De flesta synpunkter under Tyck-till-forumet rörde kollektivtrafik och avsaknad av en mötesplats och lokal service. De synpunkter som gäller kommunikationer har förvaltningen lämnat vidare till Storstockholms Lokaltrafik (SL). Förslagen om mötesplats och service utgör en grund för utvecklingen av försöksverksamheten i Fagersjö och är även utgångspunkten för medborgarbudgeten.

Evenemang och aktiviteter

De sista dagarna i maj pågick Farsta mat- och kulturfestival. Två av dagarna fanns förvaltningen på torget med temat Demokrati och inflytande i Farsta. Också här fanns nämnd och förvaltning på plats, tillsammans med ungdomsrådet. Bland annat informerades om olika möjligheter att påverka. Stadsbyggnadskontoret medverkade med en dialogpaviljong om Tyngdpunkt Farsta, dit besökare bjöds in för att lämna synpunkter och få mer information om programmet.

Förvaltningen medverkade även på Fagersjödagen den 22 augusti. Upplägget var ungefär detsamma som vid mat- och kulturfestivalen. Under dagen initierades också Tyck-till-forumet där invånare och andra intresserade kunde tycka till om Fagersjö (se rubriken Medborgarforum ovan).

Vuxna och ungdomar i Fagersjö har kunnat delta i en cykelkurs som förvaltningen anordnat tillsammans med Cykelfrämjandet. Kursen har genomförts i två omgångar under hösten 2015.

Under hösten genomförde förvaltningen även två seminarier för högstadielever vid Hökarängsskolan och Gubbängsskolan, i samarbete med Fanfaren Kultur¹. Två unga personer föreläste om hur de gjort medvetna val i livet genom att satsa på utbildning och idrott samt genom att lära sig demokratins rättigheter och skyldigheter.

Sammanträden och öppna forum

Under året har stadsdelsnämndens sammanträden, som föregås av ett Öppet forum, vid två tillfällen genomförts i andra stadsdelar

¹ Fanfaren Kultur är en lokal kulturmötesplats i Farsta centrum. Fanfaren Kultur består av samarbete mellan Farsta bibliotek, Kulturskolan Farsta och Prima Caffé Americano.

än Farsta centrum. I oktober genomfördes det i Fagersjö och i november i Hökarängen. Syftet med sammanträden och öppna forum i olika stadsdelar har varit att göra stadsdelsnämnden mer tillgänglig för invånare, verksamma och andra intresserade runt om i stadsdelsområdet.

Samtliga sammanträden har sänts på webben och går att följa både under sammanträdena och efteråt. Syftet med webbsändningarna är att göra sammanträdena mer tillgängliga.

Resurser

Förvaltningen rekryterar för närvarande en demokratisamordnare. I rollen ingår att bidra till att utveckla demokrati och inflytande samt samhällsservice för invånare i Farsta stadsdelsområde.

Det strategiska och operativa arbete som beskrivs i detta tjänsteutlåtande har hittills bedrivits med befintliga resurser inom förvaltningens administration. Kostnader har finansierats med demokrati- och utvecklingsmedlen. Utöver personalkostnader har det till exempel rört sig om kommunikation och marknadsföring, produktion av trycksaker, lokalhyror, inköp och hyra av förbrukningsmaterial och utrustning samt för den nya lokalen för försöksverksamheten i Fagersjö.

Fråga 2: Vilken utvärdering görs av demokrati- och utvecklingsmedel i Farsta?

Förvaltningen följer upp och rapporterar om det strategiska och operativa demokratiarbetet i verksamhetsberättelsen och tertialrapporter. Uppföljning sker också löpande i stadsdelsnämndens demokratiråd. Rådet utvärderar också genomförda aktiviteter, bland annat genom reflektion av representanter från förvaltningen och rådet.

Inom nätverket Medborgarbudget ingår forskare som följer och utvärderar deltagande kommuners och stadsdelsnämnders processer med medborgarbudget. Det står nu klart att processen i Fagersjö inte kommer att följas specifikt av särskilt utsedda följeforskare. Uppföljning och utvärdering kommer att ske mer indirekt, genom den kontinuerliga återkoppling som Farsta gör vid nätverkets sammankomster och till SKL:s kontaktpersoner.

Förvaltningen har tidigare frågat Södertörns högskola och Ersta Sköndal högskola om de är intresserade av att följa och utvärdera

försöksverksamheten. Båda har varit intresserade men ingen av dem har tyvärr haft utrymme att åta sig ett sådant uppdrag.

Utvärdering av försöksverksamheten i Fagersjö behöver göras av samtliga inblandade i arbetet. Förvaltningens verksamheter och arbetsgrupper som är inblandade i arbetet har ett uppföljningsansvar liksom övriga deltagande intressenter. Samtliga behöver rapportera hur arbetet fortlöper och dess resultat. En samlad bedömning kan sedan göras i demokratrådet. Demokratisamordnaren blir också en resurs i uppföljning och återkoppling.

Under 2015 har ett strategiskt arbete och ett flertal aktiviteter genomförts. Förvaltningen fortsätter att arbeta aktivt för att invånarnas möjligheter till demokratiskt deltagande ska öka och anser att en mer fördjupad utvärdering av mål och resultat kan ske vid slutet av pågående mandatperiod. Erfarenheter, uppföljningar, mätningar och att följa utvecklingen över tid möjliggör en reell utvärdering.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bilaga

Skrivelse från M och L om fördelning och utvärdering av demokrati- och utvecklingsmedlen